

PROJECTE INTEGRAL PER A L'ÈXIT EDUCATIU A LA FRANJA BESÒS

El Projecte Educatiu del centre està en revisió. El Projecte Integral per a l'èxit educatiu és, de moment, el nostre projecte de centre.

CONTEXT

Les escoles Concepción Arenal i Eduard Marquina estan situades al Barri Besòs del Districte de Sant Martí de Barcelona. Aquest barri acull una població d'immigrants i de treballadors no qualificats o a l'atur, on l'habitatge és barat i permet la ubicació de famílies nouvingudes amb pocs recursos econòmics i que veuen l'escola com un medi de normalització de la seva situació. D'altra banda, el barri és fronterer amb el terme municipal de St. Adrià del Besòs, més concretament de la Mina, on viuen majoritàriament famílies d'ètnia gitana, bona part de les quals presenten problemes d'exclusió. Tanmateix tenen un tarannà i uns trets culturals i d'identitat molt definits. El nombre d'alumnes que presenten necessitats educatives especials és molt significatiu i així es constata en el nivell de competències que assolixen, després d'una escolarització tardana i/o intermitent, en bona part dels casos.

Malgrat que les famílies en general manifesten "gran interès" perquè els seus fills i filles promocionin d'etapa, sovint constatem que no coincideixen les expectatives que com escola tenim per als nostres alumnes i el nivell d'exigència i esforç que requereix aquesta promoció amb les expectatives de les famílies.

Pal·liar aquest desajust és un repte primordial que hem de plantejar-nos al centre si volem aconseguir la nostra missió: educar en i per la inclusió social.

MISSIÓ

La raó de ser d'aquest projecte és aconseguir l'equitat social i assegurar l'èxit educatiu per a l'alumnat assistent als nostres centres. Cal millorar la nostra pràctica educativa en el sentit d'optimitzar els recursos a tots els nivells (humans, materials, temporals ...) i educar els nostres infants per viure i exercir la ciutadania.

Per portar-ho a terme s'han de contemplar totes les vessants educatives i tots els moments. Aquest projecte és fruit de l'experiència i de la reflexió d'anys entorn el fet educatiu i l'atenció als infants.

Creiem que la integració social i l'educació integral és garantia de qualitat i equitat. Un dels objectius és combatre l'alt absentisme escolar que es dona sobre tot a les tardes, assegurant així l'horari lectiu.

Volem combatre tots els mecanismes d'exclusió, esforçar-nos per compensar les desigualtats de partença.

Volem que tot l'alumnat adquireixi el domini de les eines essencials de l'aprenentatge i de les actituds que li permetran seguir aprenent, de manera que cadascú busqui la seva excel·lència, que doni el millor de si mateix.

Per diferents motius hi ha famílies que s'han desvinculat de les xarxes assistencials. Per a aquests casos l'escola proporciona, mitjançant la figura de les psicòlogues de

Proinfància, atenció psicològica a alumnes amb descontrol emocional prèviament aprovats per l'EAP. D'aquesta manera intentem pal·liar aquesta mancança.

VISIÓ

Volem ser uns centres de referència en quant al tractament de la diversitat i per oferir la resposta educativa i d'atenció que necessiten els nostres alumnes. Cada persona té els seus talents i possibilitats que cal descobrir i potenciar.

Aspirem a continuar sent escoles obertes i que acullen tots els alumnes sense cap distinció per necessitat educativa o social.

Aspirem a promoure l'excel·lència a través de la innovació i la qualitat assistencial i educativa.

Volem ser quelcom més que una escola on s'imparteixin uns aprenentatges. Volem atendre totes les necessitats dels alumnes per tal que puguin arribar a assolir aquests aprenentatges amb garanties d'èxit oferint una resposta global a les seves necessitats. Aspirem a ser reconeguts com a escoles referents en el tractament integral i personal dels alumnes.

Prepararem el nostre alumnat per incorporar-se als IES i perquè tinguin una bona base per accedir a la vida adulta de forma plena sent persones capaces de continuar aprenent al llarg de la vida.

Volem preparar persones competents que siguin capaces d'utilitzar els seus recursos per resoldre de manera adequada una tasca en un context definit tenint en compte els quatre pilars de Delors (Aprendre a conèixer, a ser, a fer i a aprendre).

VALORS

Compromís social i educatiu

Obertura

Equitat

Treball en equip

Qualitat

Justícia

Dignitat

Coeducació

Treball per la pau i la convivència.

JUSTIFICACIÓ:

A partir d'avaluacions internes i externes s'ha constatat que cal fer un pla integral d'educació en els nostres centres que suposi un canvi metodològic i organitzatiu que ens permeti assolir la nostra missió i visió com a institucions educatives que afavoreixen la inclusió social en aquest barri cada cop més deprimat.

Animats per les aportacions de les famílies i per part del Consorci ens disposem a presentar aquest projecte per a la seva supervisió.

OBJECTIUS DEL PROJECTE

L'objectiu primordial del nostre projecte és assolir l'equitat social i l'èxit educatiu del nostre alumnat:

- Assegurar una educació dirigida a l'adquisició de les CCBB seguint els quatre pilars de l'informe Delors.
- Mantenir uns objectius i valors en tota la pràctica educativa, sigui quin sigui el tipus d'activitat a realitzar.
- Implicar en el fet educatiu les famílies i l'entorn aprofitant tots els recursos que hi ha a l'abast i obrint el nostre projecte a institucions i serveis perquè se'l facin seu i hi participin.
- Coordinar-nos amb els IES perquè ambdós compartim la mateixa visió i missió.
- Optimitzar els recursos que ens ofereix l'entorn (humans, institucionals i serveis) (1) - Aplicar un horari racionalitzat en funció de les necessitats dels nens i les nenes i no dels adults.

El moment del menjador s'entén com una activitat de suport a les famílies, d'educació i atenció als alumnes en un clima càlid i segur que permeti un aprenentatge adequat amb els següents objectius:

- Assegurar un àpat adequat al dia.
- Adquirir hàbits nutricionals correctes i saludables. - Adquirir hàbits socials i de convivència.

METODOLOGIA

Per aplicar aquest projecte ens proposem seguir les següents estratègies metodològiques:

- Treball per competències:
 - Proposar escenaris atractius d'aprenentatge.
 - Fomentar la cooperació entre iguals (padrins de lectura, llegim en parella...) □ Crear entorns segurs i càlids on es permeti l'error i la rectificació.
 - Canviar el rol del docent: Ser tutor de l'aprenentatge i potenciar la coordinació entre l'equip docent.
 - Estimular la metacognició (comprensió i govern del propi procés d'aprenentatge)
 - Organitzar el temps i l'espai de forma flexible i creativa aprofitant els moments del dia on el rendiment intel·lectual sigui propici per a cada situació d'aprenentatge i per permetre la tasca vinculada a les possibilitats que ofereix l'entorn.
 - Implicar l'alumnat en la recerca, experimentació, reflexió, aplicació i comunicació del coneixement, focalitzat en situacions reals i a través d'activitats autèntiques vinculades amb problemes quotidians.

- Implicar l'alumne en el seu propi procés d'aprenentatge, fent-lo conscient i donant-li eines per a la seva avaluació i autoregulació.
- Aplicació de projectes d'innovació pedagògica. (ja sigui els que ja tenim implementats com la col·laboració amb l'ICM o buscant-ne de nous.)
- Treball en equip entre escoles, serveis i institucions.

(1) Consorci, serveis educatius i pla educatiu d'entorn. Serveis Socials i AFEV. Pro-Infància. CET-10. Fundació Spiribol. PESAB (St. Adrià del Besòs). Biblioteques. PCEE (Pla català d'esport escolar). Grup DEHISI (UAB).

RECURSOS:

Humans:

- Manteniment de la plantilla actual per atendre el període lectiu de 8:30 a 14:30 i tenint en compte l'elevat índex de diversitat de les nostres escoles (-9 i -11)
- Monitoratge del període d'hores no lectives que s'adapti al projecte integral i que estigui coordinat amb les tutores o les especialistes que corresponguin i supervisat pels corresponents equips directius.
- Necessitem continuar comptant amb els mateixos recursos externs amb els que hem comptat fins ara, ja siguin de serveis educatius com d'entitats col·laboradores.
- Voluntaris lingüístics donada la diversitat lingüística i l'escassa, per no dir nul·la, presència de famílies catalanoparlants. Les nostres escoles no tenen recursos per part de l'AMPA per tenir aquesta figura com altres escoles.

Econòmics:

- Dotació econòmica que cobreixi el cost del menjador.
- Continuar rebent la dotació de districte per compensar els impagats de material i menjador que actualment superen el 50%.
- Gaudir de la gratuïtat de les activitats extraescolars per als alumnes gràcies al conveni amb el Districte i d'entitats col·laboradores com el Pla Comunitari del Besòs.

AVALUACIÓ:

Indicadors: Per tal d'avaluar el projecte farem servir els següents indicadors.

- Millora en l'adquisició de competències bàsiques del nostre alumnat.

- Projectes d'innovació educativa aplicats al centre: grau d'aplicació i indicadors que ens donen valors de satisfacció i èxit.
- Millora en la convivència i en la cohesió social:
 - Incidència en el grau de prevenció de l'absentisme.
 - Grau d' implicació de les famílies i de l'entorn.
 - Dictàmens per nee socials i índex de diversitat.
- Grau de satisfacció de les famílies i de serveis, entitats i institucions on s'aplica el nostre projecte.
- Grau d'aprofitament dels recursos de l'entorn. Grau de satisfacció per part de la comunitat educativa d'aquests recursos i grau d'incidència en la millora de resultats.
- Nivell de coordinació entre les diferents escoles institucions i serveis: implementació i prevalença del projecte, incidència i grau de satisfacció.
- Incidència de la metodologia en la consecució de la nostra missió i visió.
- Incidència de l'organització del temps, l'espai i els recursos en la consecució de la nostra missió i visió.

Instruments:

- Proves internes i externes de competències.
- Registres per valorar en quina mesura s'apliquen a l'aula els projectes d'innovació: Enquestes de satisfacció de l'aplicació dels projectes, rúbriques...
- Registres d'assistència a les activitats lectives i activitats de tarda.
- Registre d'assistència a l'activitat lectiva de menjador.
- Registres elaborats per les CAD de les escoles on es recullen les necessitats educatives especials del centre i la seva evolució.
- Registres per recollir quantitativament l'ús de recursos de l'entorn i enquestes per obtenir informació de si l'ús del recurs té una incidència qualitativa en el nostre projecte.
- Actes de reunions de coordinació, memòries, enquestes de satisfacció per valorar la relació de les escoles amb altres serveis i institucions.
- Instruments elaborats pels centres i/o per l'administració per comparar la incidència de la metodologia i l'organització d'espai, temps i recursos amb els actuals: avaluacions internes i externes, DAFO, memòries...

HORARI GENERAL D'ALUMNES

8:30 a 13:30 Horari lectiu

13:30 a 14:30 Menjador (sisena hora)

14:30 a 16:00 ó 16:30 (depenent d'activitat i desplaçaments) Activitat no lectives.

HORARI LECTIU

8:30 a 9 : Lectura: Seguint el projecte ILEC. Franja horària per treballar els tipus de lectura prioritzats.

9 a 11h : Projecte interdisciplinari. Les nostres escoles treballen de manera competencial i centrada en els interessos de l'alumnat. Durant aquestes sessions es posaria a la pràctica els projectes d'innovació engegats a les nostres escoles treballant de manera transversal les àrees de ciències i les llengües.

11 a 11:20: Esbarjo. Amb jocs lliures i dirigits per afavorir la cohesió entre companys i companyes.

11:20 a 12:20: Exposicions, debats, assemblees, conferències, discussió, tutories... per continuar i completar el que s'ha realitzat a les hores prèvies i potenciar així la competència comunicativa i audiovisual tan necessària, la competència del tractament de la informació i digital, la social i ciutadana...

12:20 a 12:30: Descans a l'aula.

12:30 a 13:30: Activitats artístiques, plàstiques, visuals i físiques, MUS-e. Els últims moments de la jornada lectiva es dedicaran a les activitats d'un caire més distès i que impliquen més activitat física, creativitat, imaginació...

13:30 a 14:30: Sisena hora. Menjador.

ACTIVITATS NO LECTIVES

Les escoles han vetllat per oferir al nostre alumnat unes activitats fora d'horari lectiu integrades al nostre projecte educatiu. A més, amb la dificultat afegida que han de ser gratuïtes donada la problemàtica econòmica de les famílies.

Fins ara hem fet: activitats esportives amb CET 10, activitats de reforç amb proinfància, Spiribol amb la Fundació Spiribol, àrab per alumnes amb pares voluntaris, català per a adults coordinat per Normalització Lingüística, "L'espai per créixer" de Districte. Estem coordinats amb entitats de Sant Adrià del Besòs on els alumnes d'aquesta població que vénen a les nostres escoles hi assisteixen. Aquestes entitats formen part del PEB (projecte educatiu del barri) la Mina en el qual participem des d'aquest curs de forma activa, mitjançant el grup de treball.

Tot i amb això no cobrim les necessitats dels nostres alumnes i per tant la nostra proposta seria ampliar per oferir a tots els alumnes activitats durant la setmana.

ACTIVITATS DE LA FRANJA EDUCATIVA DE 13:30 A 16h

Plantegem el servei de menjador com un espai escolar educatiu, amb tractament curricular de treball transversal inclòs en el projecte educatiu de centre.

L'espai del menjador és una activitat educativa i permet afavorir l'assistència a les activitats no lectives de la tarda que, en molts casos reforçaran continguts curriculars.

DE 13:30 a 14:30: Dinar. La metodologia utilitzada en el menjador ha de ser compartida per tots els professionals de l'escola i hem d'estar especialment atents a l'evolució de

cadascú dels/les alumnes, ja que molts aspectes treballats durant l'horari de menjador influiran en les activitats de la seva vida quotidiana. El moment del menjador serà supervisat directament per l'equip de mestres, compartint amb el alumnes aquesta activitat. Com a activitat lectiva de sisena hora que és comptarà amb una programació específica amb unes competències, uns continguts i uns criteris d'avaluació.

14:30 a 16:00h: Activitats de tarda que començaran la 1a setmana d'octubre. Durant els primers dies del mes de setembre s'anirà definint la composició dels grups i espais de cada activitat. Les activitats, com a norma general, es desenvoluparan al mateix centre.

Aquest document ha estat elaborat per una comissió integrada pels equips directius i membres integrants d'ambdós claustres.

A Barcelona 8 de maig de 2013.

Modificat el 27 de juny de 2013

Modificat el 5 de setembre de 2013

(ES FAN REVISIONS ANUALS)